

Justh Gyula — Békés vármegye főispánja. Tallián Béla, mint az aradi Alföld állítólag beavatott forrásból értesül, — állásáról lemondani készül a jövő választásokon mandátumot vállal. Ennek a lemondásnak okai még az utolsó kormányválság idejéből származnak illetőleg abból az időből, mikor a belügyi államtitkárság betöltéséről volt szó. Akkor ugyanis Tallián főispánt is sokan emlegették mint leendő államtitkár és ő maga biztosra is vette kinevezte esetét, míg egyszerre csak Latkóczy nevezetett ki. Az akkor tapasztalt elbánás végtelenül elkeserítette az ambiciozus főispánt, ki már akkor elhatározta, hogy lemond. Most közel áll a szándék megvalósításához és a török-kanizsai kerületben szándékozik Rónay János ellen fellépni pártönkivüli programmal. Ezt írja a nevezett újság. E hír hitelességében azonban már csak azért is kételkedünk, mert mindjárt hozzá teszi, hogy Tallián utódjának a békési főispáni székben Justh Gyula, a függetlenségi párt volt elnöke van kilátásba véve. No hát ennek a forrásnak alaposan felsült t. kollegánk, mert hogy Justh Gyula főispánságot vállal a 67-es kormányok alatt, az farsangi trefának talán megjárna, de augusztusban még trefának is rossz.

Megegyezés a bank-kérdésben. A bankkal folytatott tárgyalások — mint Bécsből telegrafálják — egyelőre véget értek. A megállapodások fővonásaikban szövegezve vannak és ehöz a főtanács részletesen formulálni fogja előterjesztéseit. — Mint bécsi tudósítók telegrafálják, a bank propositiói, a melyeket elő fog terjeszteni; ez k: A jövedelemből, levonva 15 milliót a bank javára, 4 és fél százalékon fölül részletlen fogja az államokat, még pedig egyenlő részekben. Ez az arány nem változhat meg abban az esetben sem, ha a bank jövedelme emelkedik. A 80 millió adósságból a bank hajlandó jelentékeny összeget, még pedig 8—10 milliót leengedni, ellenben a követelés egy jelentékeny részét, mintegy 30 millió forintot az államok fizessenek ki azonnal oly módon, hogy annyi értékű aranyat tegyenek le a banknál. A bank alaptőkére vonatkozólag kéri, hogy min-

den részvényből 100 forintot leirhasson, vagyis az alaptőkét tizenöt millióról leszállíthassa. Az aranyvaluta behozatala által elért 13 és fél milliónyi agyonereségre vonatkozólag a bank megmarad további álláspontjánál, hogy tudniillik abból az államoknak mit sem akar átengedni.

Az interparlamentáris konferencia és a békekongresszus. Az interparlamentáris konferencia magyar csoportja legutóbb megállapodott abban, hogy az eredetileg tervezett előadásokat, a melyeknek megtartására Berzeviczy Albert, Hieronymi Károly, Kossuth Ferencz, Nemenyi Ambrus és Jókai Mór jelentkeztek, mint a konferencia kerekebe nem illőket elejti és helyettük csupán a konferencia által megvitatandó három nemzetközi kérdés számára jelöl ki referenseket. És pedig Hieronymi Károly referálni a neutrális államok neutralizációjának biztosítása érdekében teendő javaslatokról; Aponyi Albert gróf ama módokról, a melyek mellett azok az államok is bevonandók az interparlamentáris konferenciába, a melyeknek parlamentáris képviselőjük nincs és végül Berzeviczy Albert amaz intézkedésekről, a melyek megteendők, hogy az interparlamentáris konferenciában képviselt államok törvényhozása legiszlatorikus alkotások által szerezzon érvényt az interparlamentáris unio határozatainak és megállapodásainak.

Az interparlamentáris konferencia előtt néhány nappal a VII. nemzetközi békekongresszust tartják meg, a melyre a világ összes békeegyesületei bejelentették a képviselőségüket. E kongresszus programja ez: Jelentés a lefolyt év erőteljesebb béke és háboru mozzanatairól. A jövő kongresszus összeállítására. A kongresszus hivatalának szerepe háboru esetén vagy más fontos kérdésekben. Határozathozatal arról, hogy a szocialista munkásegyletek részt vehetnek-e a békekongresszuson. Jelentések a nemzetközi békebírótság érdekében tett lépésekről egy állandó nemzetközi békebírótság föllállításának relativ tervezete. Javaslat egy nemzetközi béke és választott bírótság megalakításáról Afrikában. Javaslat egy általános lefegyverezés érdekében. Általános európai vámegegyesület-tervezet megbeszélése. Jelentés a békeegyesület által kiadandó

könyvekről s történelmi kéziratokról. Jelentés a hadsereg átalakításának kérdéséről. Egy bizottság kiküldése a mely a nemzet közinyelv kérdését tanulmányozná. A VIII. békekongresszus helyének kijelölése

Követésre méltó példák.

Debreczen, aug. 6.

Magyarország ezer éves fennállását ünnepli.

Dobog az ország szive: telve örömmel, részben aggodással. Az ország szívének ezen dobogása villanyáramként terjed ki az azt alkotókra is. Mondhatnánk: öröm és vigasság van az egész országban. Igen! mert a magyarok Istene megengedte érni, hogy ezen ország — ezer éven át annyiszor magyar vérről áztatott — földjét a magyarok, mint véren szerzett örökséget még ma is tulajdonuknak tekinthetik. Aggodással telik el a szív, midőn az ország testén elősködő idegen nemzetiségek és a jó szomszédok az önmámorban is nyilakalódznak az ország szívébe. . . .

Hogy e nagy és magasztos nemzeti ünnep még inkább azzá váljék: alkalmat nyújt erre az ország fő- és székvárosa Budapest. Mintha hallanók eme hívó szavakat: »Jöjjetek hozzám, kik fáradotok (aggódtok?) és én megnyugtatlak titeket.« — Hív, hogy nézzük meg: mi volt, mit alkotott a magyar nemzet ezer év előtt s hogy mi, és mit alkot ma.

Tudományon alapuló alkotásai alapján bemutat s szemléltet oly dolgokat, melyek tisztában visszatükrözik a lefolyt ezer évet, melyeket eddig legfeljebb olvasmány alapján elméletileg ismertünk s az egyszerűbb emberek úgy sem. Nem fokozódik-e ezáltal minden magyar ember szívében az igazi öröm érzelve, mely kiirthatatlan gyökeret ver a szívekben s fejlődik belőle a hazaszeretet virága?

Forrás az, melyből merithet férfi és nő egyiránt — hazafiságot.

Ünnepel az egész ország s ünnepelnek a városok, községek egyenkint. Az ünnepelések-ből olykor-olykor egyes mozzanatok emelkednek ki, melyek fénylő csillagokként fognak ragyogni a jövő nemzedék szeméi előtt; csillagok azok, melyek le nem tűnnek s a második ezredév küszöbén bevilágítják a nemzeti kultúra fejlődésének, a magyar nemzeti érzés

A „DEBRECZEN” TÁRCAJA.

NEMZETI GÉNIUSZ.

Hanyatló század fényes ezredévre
Legszébb virágiból fonj koszorút:
Egy nemzet él itt, a melynek kimérve
Uj ezredéves diadalmi út.
És te Klío, e vén föld krónikása,
Jegyezd föl mint a legnagyobb esodát,
Hogy egy dicső mult s küzdelmek varázsa
Miként tartá fenn a magyar hazát.

Hány gyöngye perczben ásott sirt magának,
Ez árva nemzet hányszor haldokolt:
Mindannyiszor uj, szebb életre támadt,
Mindannyiszor föltámadása volt.
Leszállt közénk egy büvös, égi szellem,
Az összetartás ősi szelleme:
S e géniusz volt sok száz küzdelemben
Nepünk, hazánk fönttartó ereje.

A hét vezérnek lelket ez tüzelte
Véreskút tenni e dicső honért;
Pogány magyart e Géniusz vezetete,
Midőn buzgón keresztyn hitre tért;
Mohács, Szigetvár s minden hősi tette
E Géniusz vezetete a magyart:
S hogy él e hon, s hogy éni fog örökre,
E Géniusz hoz majd védelmi kart.

Csak fuss tovább, csak hullj a semmiségbe
Hanyatló század, tűnő ezredév!
Rideg közönnyel uj világba lépve,

Ne állítson meg semmi dőre hév.
Legyünk önzők, kiket a mult nem izgat,
A kik előtt a hon csak dőreség:
E hon fölött szabadság napja pirkad,
S a Géniusznek Vesztalángja eg.

Ha ismét jön a világ szörnyű napja,
Midőn a nemzet sirhoz áll közel:
A régi fenyv lelkünk is visszakapja,
S megdobbanik minden magyar kebel.
És gyáva önzest, rut közönyt feledve,
Egyszer csak érzi szívünk a hazát:
S egyik leszünk, hogy lázban, lelkesedve
Szeressük e hont s védjük igazát.

Elhunyo napnak im' visszfénye támad,
Letűnt évezred fénye visszaszáll:
Nagynak, dicsőnek festi szép hazámat
A fényes mult, e biztató sugar.
Hanyatló század ezredéves multra
Készíts hazánknak örökzöld babért:
Uj ezredévre van kimérve utja,
Fényes, dicső, mert nem hiába élt.

Jöjj, Géniusz, jöjj, ihlesd meg szívünket
E perczben is már halljuk szózatod:
Hogy mindnyájan védjük nemzetünket,
Szívünkben nyitván néki templomat.
S csak érted élünk, tettben, gondolatban,
Csak érted: ezeréves szép honunk!
Legyünk büszkék e dicső pillanatban,
És boldogok: hogy magyarok vagyunk.

Kuszka Geza.

Sir John Bull találmánya.

A »Debreczen« eredeti tárczája.

Írta: **Vityi József.**

Sir John Bull fölült ágyában s egyik lábát a paplan alól kidugta. Látni való — felakart kelni. A szoba hideg volt s ez úgy látszik egy cseppet sem tetszett neki, mert már a másik másodperczben végtagjait behuzta. Szempillái abban a perczben leragadtak s álmolta a boldogok álmát.

Csudálkozhatunk ezen szerfelett, ha tudjuk, hogy Sir John Bull vigécz volt s így a sok alvás miatt alig tudott egy czvikkerre valót keresni magának, pedig e nélkül csak amolyan kökler — a vigécz. Szerencsére Sir John Bullnak aranykeretű czvikkere és fényes czilindere is volt.

Sir John végre is hosszúnak találta az éjszakát, egyet nyújtózott — s felkelt. Csodálkozva tekintett az órára, a mely délutáni egy órát mutatott.

Hajába ragadt volna, de ez rövidre volt nyírva s csak ennyit dörmögött:

— Botrány! . . . igazán botrány! . . . s tudom, hogy az az akasztófa Sir Gaston már azóta beutazta a várost! . . . s rólam azt hiszik: »el vagyok utazva?« . . . De én a'szom . . .

Sir John Bull egy idő óta jókor kelt. Barátai csodálkoztak is ezen szerfelett. Sok

megerősítésének, — a hazaszeretet ápolásának utait.

Fegyverrel foglalták el őseink e szép hazát számunkra; akaraterejüktől, bátorságuktól megacézósdott fegyverük mindannyiszor, mikor a haza veszélyben volt. — Fegyverrel kell nekünk is fenntartani, védelmezni; fegyverrel, melynek neve: tudomány. Az ünnepeinknek ama kimagasló mozzanatai: a fegyvernek megacézósdása, erősítése.

Áldozatok hoznak a tudomány oltárára, hogy azoknak alapján fejlődhessék s virágozhassék a haza, hogy a művelt nemzetek között méltó helyet foglalhasson el. A tudomány az a fegyver ma, mely nélkül elvész a nép.

Van-e ennél szebb, magasabb ut és mód a nemzeti ünnep méltó megörökítésére? Bizonyára nincs!

Ha az ezer évre csak egy futó pillanást vetünk: látjuk — a sok megpróbáltatás dacára is — azt a lassu, de folytonos haladást a nemzeti erkölcs- s szellemi fejlődésben s bizonyára ez képezi alapját annak, hogy e haza ma is fennáll.

E tudat s hazaszeretet szent érzelmeitől áthatva cselekednek tehát azok, kik úgy gondolkoznak e nemzeti ünnepen, hogy most ketős a főkötelesség: ünnepet szentelni s halált rebegni a magyarok Istenéhez az ő véghetetlen jószágáért s határtalan szeretetéért s egyuttal a tett mezejére is lépni s gondoskodni oly eszközökről, melyek biztossáák e haza fennállását, virágzását: áldozatokat hozni, melyek a nemzeti kultúra s a humanismus állandó szolgálatára legyenek hivatva.

Budapest székes főváros megadta a példát, csak követték. A törvényhatóság nemzeti kulturális és közjótékonyt cselekedeteire egy millió frtnyi összeget szavazott meg.

A legmagyarabb város: Debreczen hasonlóan tetemes összeggel kívánja megörökíteni e nemzeti ünnepet. Áldoz, mert tudja, hogy az csak jó gyümölcsöt terem számára.

Iskolákat építenek, iskolai s más köznevelődési czélokra tetemes összegű alapítványokat tesznek.

Számos helyen az országban így örökítik meg — s bizonyára a legméltóbban — az ezredéves ünnepet.

Igy, illetve ehhez hasonlóan kellene meg-

örökíteni mindenütt, még a legkisebb községekben is.

Erős a meggyőződése, hogy épp ott volna erre a legnagyobb szükség, a hol erre nem gondolnak; ott volna a legnagyobb szükség a fejlődés, a haladás útjának az egyengetésére.

Mozduljatok meg városok és községek mindannyian e nemzeti ünnep alkalmából; már számos példa áll előttetek; állítsatok emlékkövet ezen felirással: „elvész a nép, mely tudomány nélkül való”, hozzatok áldozatot a tudomány oltárára; — tehetitek, csak akartok!

Világi s egyházi előjárók! ti vagytok hivatva különösen, hogy itt is tegyetek valamit, hol lehetetlennek látszik. Keressetek s jelöljétek meg az utat. járjatok elől jó példával s követni fognak titeket. Nem gondolnám, hogy s nagy s magasabb nemzeti ünnep szent érzelmeiből áthatva valaki azt mondhatná: ez lehetetlen.

Az ut és mód sokféle.

Roskadozó iskoafalak között, avagy számoknál fogva egészségtelen tantermekben hirdetteik a tudomány, a hazaszeretet nemely helyen e nemzeti ünnep alkalmával is. Egy kis anyagi áldozat! s meg lesz mentve a tudomány csarnoka. Néhány helyen pedig a legutóbbi konventi gyűlés kimutatása szerint kihalt az, ki a tudomány csarnokában a második ezredév küszöbén hirdeté s bevésné a mai nemzedék irágainak szivebe a hazához való ragaszkodást; éleszené aziveikben a hazaszeretet szent érzelmének tüzeit. Egy kis akarat! s fel fognak támadni azok is. Kettős szükség van most rájuk. Be kell vézni a gyermeki szivekbe ez év jelentőségét, tanulságait, részt kell vennők az országos népvándorlásban, hogy tanulmányozhassák az ország fő- s székvárosában az ezredéves Magyarország s erőt merítve, kincsekkel hazatérve folytathassák munkálkodásukat. A kincseket, mint közvagyonot tekintsék s juttassanak abból mindenkinek.

Költők, tudósok, miniszterek hirdetik: „Magyarországot még egyszer meg kell hódítani s e munka a tanítókra vár.” Ha tehát ezek nem üres szavak, hanem tapasztalatra épült igazságok; ha a haza jövőjébe látó bölcsék ezt kezöket sziveikre téve is elmondhatják: alkalmat kell akkor nyújtani most arra mindenütt, hogy ezen hódítók,

kikre tehát nagy feladat vár a jövő ezredében — Budapestén tömörülhessenek s megvitatassák a módokat, megállapítsák az eszközöket, melyek Magyarország második meghódítására legalkalmasabb fegyverül szolgálhatnak.

Hogy ezen óriási feladatot teljesíthessék, nekik már nemcsak testi-, de szellemi erőre is nagyszükségük van. Az ezredéves Magyarország multja, fejlődése, jelene bizonyítja azt. Gondoskodjanak tehát a világi s egyházi előjárói ezen hódítók minél alaposabban a szellemi kiképzéséről, de mert a szellemi táplálék testi táplálék nélkül vajmi keveset ér: anyagi helyzet ököre sorvosla s arról is, hogy számban nem fogyva, de megsaporodva testi s szellemi erőket összetéve vállvetve munkálhassák a hazájóvóját.

Azt pedig, hogy ily nemes irányú törekvésekre, cselekedetekre itt az idő, most van a helyes oha! senki kétségbe nem vonhatja!

Varró Ferencz.

Az esküdtszék bölcsessége.

Széles Magyarország jogászága ujjongva fogadja a hirt, hogy a magyar büntető igazságszolgáltatás végre is — post-tot discrimina rérum — európai szívonálra rögzemelkedni, némelyek azonban megdöbbenve hallja az ujságot, hogy az esküdtszék hatásköre bűnyügyekre is ki fog terjedni. Az ég szerelmére hát ugyan mire terjedjen ki az esküdtszék hatásköre? Talán Schwarz Mór nagykereskedőnek Kiss Károly fűszeres ellen meg- és átvett árak 63 frt 18 kr. vételára s járulékai iránt indított sommás perére, vagy talán azt kívánja, hogy a már hazánkban egyszer kudarcot vallott kisajátítási esküdtszékeket állítsuk vissza?

De különben nézzük csak, miért haragszanak az esküdtszékre. Mindenek előtt a sajtó esküdtszék hibáért. Az bizonyos, hogy a mai esküdtszék csak prodiája az igaznak, mert az mégis csak humoros dolog, hogy Pityi Palkó és Mihók Miskának a kisbuzacsi tárgógató nyíltérben lefolytatott szóvitájáért 36 polgárt kell a törvényházhoz csődíteni, míg ha ugyanez szentlmenek toll helyett furkosbot-tal mentek volna egymásnak a járásbíró vé-

Az elnök nem tudta mit csináljon.

A tömeg izgatott hangon követelte a levél felolvasását. A zaj nőttön nőtt. Botokat emelgettek. A nők elájultak, leestek... ott hagyták a földön, keresztül rohantak rajtuk s egy hang hangzott a háborgó tömegben: „Lincheljük meg az elnököt!”

Az elnök végre is felakarta olvasni az iratot, de a nagy zajban saját szavait sem hallotta.

Egy kő repült felé, szerencsére csak az ablakot találta. Az bezúzódt s az üveg darabjai szerte-szélylyel repültek a levegőben.

Szerencsére a vész miniszter tornyán épen az új reflectorokat próbálgatták — s a mint a zaj oda is eljutott — a masinát oda irányították.

S a mint a sűrű ködön a világosság át-sűrűdött, valami kísérteties fényt vetett a zajongó tömegre s az nem tudva a fény okát... letérdepelt... imádkozott.

A „Times” még az nap nagy külön kiadásban jelent meg. Az aztán részletesen megírta a történetet s fellázította a tömeget Sir John Bull ellen, a ki ezeket írta abba az öt pecsétetes levélbe:

„Ha soká alszol, öntesd le magad hideg vízzel!”

Szerencsére Sir John Bull nem hallotta az átkozódásokat.

aggatásra kimondta, hogy feltalált egy ébresztő automatát!

Csodálkoztak rajta, hogy ilyenre adta a fejét, mert hisz mire való az ébresztő óra?... — Mit nekem az óra?... hiába ébreszt!

A midőn értékesíteni akarta találmányát, barátai beszédéből meggyőződött, hogy a világon csak öt perczenetnek kell ilyen automat. A többi felkél magától is. A gyárosok is ki-nevették.

Sir John Bull ez elkeserítette s bosszúból a találmányát a „Londoni tudományos Akadémiának” adta át öt pecsétetes levélben, de úgy, hogy az csak akkor bontassék fel, ha olyan kód lesz, hogy az emberek a nappal nem tudják megkülönböztetni az éjszakától.

John Bull azt gondolta, akkor mindenki aludni fog.

Sir John Bull nem győzte megvárni az a kódot s mivel lángesze nem volt képes fel-találni olyan „Élet Elixir”-t, a mi pár ezer esztendői élete biztosíthatna, halál ő fenségének — mielőtt áruit ajánlotta — beadta a derekát — meghalt.

Sir John Bullt semmifele nagyobb parádával nem tették sirjába. Porai régen felhasználattak egy kaszárnya építésénél.

A világ nem sokat törődött a nagyalvó vigécczel.

Hanem — ne tessék megijedni — úgy ezer esztendő múlva csaknem beteljesedett az a sok jóvendülés.

A tengerek kezdtek kiszáradni. A lég megtelt párával. Óriási köd ült London felett. A tudósok összedugták fejüket. Mi lesz most az emberek lámpással keresték az utcán Ó Diogenesi állapot! Agonia vett erőt a lelkeken, sokan álomkórba estek. De egyszer mi történik?

Nem történt semmi nevezetesebb, csak az Akadémia titkára kiáltotta! „Heureka!”

— „Heureka!”... — Szegény fiu megbolondult, vagy ál-mában beszél! — mondogatták hivatalnok társai.

Pedig szent egy igaz — fölfedezte az Akadémia lomtárában Sir John Bull öt pecsétetes levélét.

Sir John Bulltól várták az emberek a szabadulást s az John Bullt az ismeretlenség homályából kiemelte.

A gyárosok ostromolták az Akadémiát. Ki kapja meg az engedélyt az új találmányra?...

Az a pillanat elérkezett, a mit John Bull kikötött s nagy néptömeg gyűlt össze az Akadémia palotája előtt. A tömeg lámpákat tartott s midőn a Lord Mayor az ötpecsétetes levéllel az erkélyen megjelent, egetverő éljénés reszkettette meg a levegőt.

A Lord Mayor reszkető kezekkel hontotta a levelet s midőn megpillantották a kezében, mindenki elfojtotta a lélekzetét is.

Az elnök elsápadt. A tömeg zugni kezdett.

gezne velük a lovagiasság szabályai szerint. Azt is koncedálhatjuk, hogy a sajtóesküdszék talán a hazafias frázisok súlya alatt, — talán kellő gyakorlat híján — egyszer-mászor felbillentette az igazság serpenyőjét, de hát ott állt a hátuk mögött a tanult iskolázott jogérzet, a Hármas tanács képében, miért nem utasította ez őket újabb verdikt kimondására. Ezt nem tekintve, hogyan magyarázza azt, hogy a legtöbb u. n. Justizmordot, melyek terjedelmes gyűjteményét adta ki Mühlfeld dr. német író — szakbírósg követte el. A híres Calas eset, a Sirveas, La Barre, D'Évalorde, Bradier, Lardoise esetek, hazánkban az általában elítélt Kötele: Mihály, Drakulits Pál esetei mindmegannyian a szakbírói bölcseséget dicsérik.

Még ha igaz volna is az, hogy a sajtóesküdszék egyes botlásainak az intézmény volt az oka, még akkor sem lehet ok a panasz, mert hisz a bűnvádi eljárás éle belépéséről szóló javaslat tervezete a nyomtatvány útján magánnyelven ellenelkötveit becsületsértést és rágalmazást a törvényszékek hatáskörébe utalja. A volt sajtóesküdszék vétkéért pedig az alakítandó rendes zsűrit felelőssé tenni, az apak vétkéit a még meg nem született fiukban büntetni, Lombroso és Ferri atöröklési elméletének mégis csak kissé túlhaltott elismerése.

Nem föladatom e helyütt az esküdszék támogató argumentumok seregét csatarendbe állítani. Megtalálhatja azokat mindegyik Flaser, Friedmann, Fayer László munkáiban s azok véghetetlen sorának egy tizedrésze elegendő, hogy minden ellenvéleményt halomra döntsen. Csak egyet a sok közül nem hagyhatok említés nélkül, hogy a civilizált Európában Magyarország az utolsó állama, mely e megdőbbentő intézményt befogadja. Ami tehát a mi szemünkben vívmány, az a művelt nyugat szempontjából csak egy régi mulasztás helyreállítása. — Partatlanul ítélve bevallhatjuk, hogy e mulasztásért senki sem okolható, mert nemzetiségi viszonyaink a legutolsó időkig nem kedveztek az intézménynek s ez volt a döntő motívum, mely hazánk első büntetőjogászát, Csémegéi Károlyt viszatartotta, hogy a zsűrit első javaslatába fölvegye. Ma azonban, mikor a magyar elem már eléggé konszolidálódott, ez a gát is lefejt. Az az akadály azonban, melyet az ellenvélemények hirdettek, hogy a magyar esküdtben nem volna elég képesség, jellem és lelkiismeretesség, soha sem exisztált. Alig néhány napja voltunk szemtanúi annak, hogy egy angol esküdtzek elítélő verdikkal sújtotta Jamesont és társait, dacára, hogy az egész ország népe ssége lelkesedéssel fogadta a rész, de jogtalan transvaali betörésüket. Nem első esete ez annak, hogy az angol esküdtzek szembe száll a törvény érdekében a közvéleménnyel. Miért ne lenne erre képes a magyar esküdszék is?

Miért ne lenne pedig a képességet és józan eszt illeti, úgy bátran mondhatjuk, hogy a magyar ember messze föltte áll bármely ország fiának s a jártasságot meghozza a gyakorlat.

A jó esküdt nem születik, azt az intézmény nevei magának s a mig nincs esküdszék, addig az esküdték kvalifikált voltáról beszélni, meglehetősen akadémikus értékű. — Az igaz, hogy a törvényszéki épületben összeszefogdosott esküdték nem alkalmasak erre a föladatra, — de az esküdtbírósgok szervezetéről szóló javaslat, ha azt szigorúan végrehajtták, véget vet ez állapotnak.

De minek is pazaroljam a szót. Az esküdszékkel védelmezni olyan munka volna, a mit a francia double emploi-nak nevez. Előbb utóbb be fogja látni mindenki, hogy az olyan ország, melynek bűnügyi bíraskodása esküdszék nélkül szükölködik — nevezék bárminek — de szabad ország, jogállam nem lehet —

Vámbery Rusztem dr.

Ujdonságok.

Debreczen, augusztus 6.

Vályi János halála.

Ott fekszik már a ravatalon a májtisi kastélyban egyetlen fia könyves szemekkel áll felette s oda zarándokol ma az egyszerű szatmármegyei faluba az egész tiszántuli ev. ref. egyházkerület, — nem, az egész ország református egyháza s oda tolt velük a függetlenségi eszmékért dobogó minden magyar szív fájo sóhaja, hogy végbucsu mondjon az igaz embernek, aki ma sirba tér...

A temetés, mint már megirtuk, ma délután 2 óraker lesz s a debreczeni ev. ref. egyház, a főiskola és az egyházkerület küldöttei a ma reggel 5 óra 30 perczkor indult szatmári vonattal mentek Dicsőffy József, debreczeni ev. ref. lelkész és Balogh Ferencz egyh. ker. h. főjegyző vezetés alatt a végtisztessegre. Kiss Aron püspök már tegnap reggel elindult nyári üdülő helyéről, Lucsivnáról, hogy elnöktársát és régi barátját elbocsássa végleg egy hozzá méltó gyönyörű imával az Úrához.

Mi is elküldjük ez órában, a midőn megzendül az ének ravatala felett, végbucsuunkat, mert a magunkénak vallottuk őt mindenha! S most, a válás szomorú órájában mintegy megkönnyebbülésünkre esik, hogy más, messzebb levő elvtársaink is együtt éreznek velünk e gyászos ravatal felett.

A »Budapest« cz. fővárosi lap ugyanis tegnapi számában Vályi János arcképét hozza s a következő meleg érzéstől áthatott sorokkal kíséri: Egy ejjeli táviratunk jelentette már, hogy Vályi János, a tiszántuli ev. ref. egyházkerület főgondnoka elhunyt. Vályiban a függetlenségi eszmék egy mindenkori hatalmas oszlopa dőlt ki s azért halálát őszintén sratja minden függetlenségi erelmű minden igaz hazafi. Ő volt egyike azon heteknek is, kik távol maradtak a koronázástól s a függetlenségi és 48-as párt megalapítói lettek. A függetlenségi pártiak akkor is nagy diadalt szerzett Vályi, mikor 13 évvel ezelőtt Tiszát, a hatalmas miniszterelnököt mint tiszántuli főgondnokjelöltet megbuktatta. Béke legyen poraival!

Ma már csupán az öreg Madarász József képviselő el a közül a hét férfi közül, a kik a 67-iki kiegyezést követő király-koronázás alkalmával tiltakozóag nem vettek részt a koronázáson.

Csanády Sándor, Patay István, László Imre, Vidats István és Kállay János követte most Vályi. A koronázásról való távolmaradást akkor úgy magyarázták a »hét magyar« elvi ellenfelei, hogy az az uralkodó személye ellen való tüntetés. Ez nagy tévedés. Ők Magyarország teljes függetlenségét követelték. A 67-es kiegyezést a nemzetre nézve csak jogfeladásnak, de minden tekintetben károsnak tartották.

Hogy helyesen ítéltek, ma már 29 éves mult bizonyítja. Ők tehát, kik a magyar nemzet esorbithatlan történelmi jogának zászlaját tarták kezükben, azon az alapon álltak, a mi különben sarkalatos, ősg jogelvé a nemzetnek, hogy a magyar trón örököse mindaddig ne tegye fejére a koronát, mig az állam teljes függetlensége, a nemzet minden joga biztosítva nincs. De mert a 67-iki kiegyezés ezt nem biztosította, a koronázásról elmaradásukkal tiltakoztak — nem a fejedelem, hanem — az ellen a kiegyezés ellen, melynek csak megpecsételője volt a koronázás s mely feladta a nemzet legsarkalatosabb jogait.

A hét magyar válla volt az, melyen a már oly hatalmas függetlenségi párt felépült s melyre bizonyára fel fog épülni az ország teljes állami függetlensége is. A függetlenségi párt folytatja azt a harcot, a mit ők feladtak, a megalkuvás, jogfeladás ellen s mint a párt sem fogl, ugy ők sem foglaltak állást a fejedelem, csupán ama közösüges kiegyezés ellen, melynek átkos következményeit ma már mindnyájan érezzük.

Majd ha elveink diadalra jutnak, a mi, — erősen hisszük — már nem soká késik

akkor fogja igazán tudni, érezni a nemzet, mi volt neki ez a hét magyar, ki az általános jogfeladás idejében is magasan lohogtatta Magyarországteljes függetlenségének dicső zászlaját.

Életkörülményeiből még a következőket jegyezhetjük fel: Vályi János 1750 óta, amidőn legerősőzör választottak világi enököt, — h e t e d i k főgondnoka a tiszántuli ev. ref. egyházkerületnek. Elődei voltak: Doboz Mihály, Vay István, Rédey Ferencz, Pechy Imre alnádor, Vay Miklós báró és Dégenfeld Imre gróf. — Vályi János ritkán elt főrendiházi tagsági jogával. De a legnagyobb örömmel sietett Budapestre, amidőn az egyházpolitikai javaslatokra szavazhatott. Halálát súlyos betegség előzte meg. A mult héten széhhűdés érte s a legjelesebb orvosok sem menthették meg. Helye betöltésére már megindultak a kombinációk: főgondnokjelöltökül Dégenfeld József főispán, I s á k Dezső orsz. képviselő és H o r t h y István főrendiházi tag egyházmegyei gondnokokat emlegetik.

Fél tizenkettőkor szólalt meg a nagyt templom Rákóczy-harangja, mely mélyen bongya adta tudomására Debreczen polgárainak, hogy az utolsó uttól már nem olyan messze van boldogult Vályi János.

Mint érte-ülünk, a temetésen a kormány is képviselteti magát Zsilinszky Mihály államtitkár által, ki tegnap délelőtt utazott Majtásra Budapestről.

* **Közigazgatási bizottsági ülés.** Debreczen város közigazgatási bizottsága tegnap, szerdán délután három óraker a városi zsanatánács termében gróf Dégenfeld József főispán elnöktele alatt tartotta meg rendes havi ülését. Ezen az ülésen a julius hóról szóló s jórészst statisztikai adatokat fölölelő jelentések kerültek érdemtegas elintézés alá. Kiemelendőnek tartjuk a polgármesteri elentésből, hogy a közigazgatási tevékenység-nél restancia csak nagyon jelentektelen számban fordult elő — s hogy a közrendészeti statisztika csak apróbb kihágásokat ölel fel. A főorvos jelentésében örvendetesen említi fel hogy Debreczen közegészségügye kedvező, heveny, ragályos betegségek nincsenek s az előfordult megbetegedések is jórészst kedvező lefolyásnak voltak. A többi jelentések az ügyforgalmak statisztikai kimutatását ölelik fel.

* **Megmarta a veszett kutya.** Tóth Bálintné, szül. Györi Julianna asszony újföldi 237. sz. alatti tanyai lakos jelentette tegnap a mezőrendőr kapitányságnál, hogy 10 éves Péter nevű kisfiával az udvaron sétálva, egy feldühödött kutya támadta meg őket s kisfiát megmarta. Az udvaron levő kutyákat, melyek az idegen jöszágot megtámadták, a feldühödött állat rendre földhöz csapdosva, összemarva elrohant. Miután a gyanukörülményekből tekintve, a kutya valószínűleg veszett volt a gyermeket a hatóság felszállítja a budapesti Pasteur intézetbe.

* **Zivatar.** Régen készült, mig végre megérkezett. Egészen körül járta már Debreczen, a mult heti viharok Hajdumegyében szerte ontották az esőt, Debreczen nem kapott belőle, mindössze annyi hasznát éreztük, hogy lehűt egy kissé a levegő. Az éjjel azonban már megdördült az ég s az alvó debreczeni felriasztva álmaiból gyorsan megbocsátott az elemeknek: eső lesz belőle. Reggelre kelve azonban nagyon vékony nyomait láthattuk a földön az éjjeli zivatarnak, mindössze az ég biztatott borongós képével, egészen 10 óráig. Ekkor aztán csakugyan megérkezett teljes erejében. Minden oldalról tornyosulni kezdtek a felhők a zenit felé, sötétebbé téve az alkonyat szürkéségénél is az eget. A levegő pillanatról pillanatra nyomasztóbbá lett, mig végre megérkezett a zivatar szele, meghűsítve a fül-

A mama lesben.

Színhely: A kiállítási korzó. Idő. Esteli kilencz óra. Személyek: A mama a kisasszony és a hajtásba került fiatal ember.

Miután a mama a korzón hiába várta a szerelmi nyilatkozatokat, az egész kis csapatot levezényli a tó partjára, hol hattyuk uszkálnak az ezüstös vizen s a parti fák sötét árnyékai szerelmesen hajolnak a fenyes viztükörbe . . . stb.

Szóval a hol poétikus és szerelemre hívó minden.

Leülteti őket egy padra s maga tovább sétál, azt mondván, hogy úgy is ült egész nap. Tíz, tizenöt lépésről ügyeli őket, elvonulva az árnyékba.

De semmi biztató jel! A mamasz még csak közelebb se húzódik a leányához és arról beszél, hogy milyen sok dolga van a hivatalban.

Bosszusan jön elő:

— Menjünk vissza a kocsi. Nézzük egy kicsit a szökőkutat!

Minek töltené hiába az idejét, ezzel a tulszelid vaddal!

Vissza a korzóra! Hátha akad jobb médium, a ki azt a kis sötétséget is fel tudja használni a mely a színes szökőkuttól távolabb eső padokon szétárad. . .

A ki csókra vadászik.

Csinos fiu. Egy kis eszének is kell lenni bár nem soknak. Meghazasodni még nem akar. Egyelőre meg elégszik a csókkal. Minden ambucióját abba helyezi, hogy mentül több csókot adjon, kapjon vagy lopjon. Pofonndal vagy anélkül. Ez neki mindegy.

Nem rosszakaratból csókolózik. Bűnös vágyai nincsenek. El nem akar csábitani senkit, csak megcsókolni mindekit. Természetesen az ötven éven aluliakat.

Sikertelen támadások nem riasztják vissza. Bizik a szép vad szerelmes hangulatában, a mikor is könnyebben megy minden. Ezeket a gúlatokat lesi ő szorgos figyelemmel. S mikor látja, hogy a hangulat kezd ráereszkedni az ábrándos fejecskékre és dobogó szivecskékre — olyankor rohan elő a lesből csókra szomjas ajakkal.

A legcsekélyebb alkalmat fel tudja használni. Ha a mama egy perczre kimegy a szobából, ő már kísérletet tesz megfogni legalább is a kezét a leánynak, ha sikerül jó, ha nem, vár a mama legközelebbi kimeneteléig. Egy meleg kézfogástól egy forró csókig nem is sok mamai kimenésre van szükség.

Ha a mama rosszkor lép be, hirtelen lever valami vátat vagy gyufatartót, hogy a zavart mentse.

Végezetül pedig minden csókot letagad — ha arról van szó, hogy csók után eljegyész szokott következni.

Koczavadások.

A parthie vadász, ha elvesz egy szegény leányt; a férjvadász mama, ha alkalmat ad rá, hogy beleszeressen a leánya valakibe a helyett, hogy az a valaki szeretne a leányába — és a csókavadász urfi, ha el is kell vennie azt, a kit csak meg akart csókolni — mind a három méltan igényt tarthat a koczavadász elnevezésre.

Julius.

A helyes sorrend.

— Traun Gyula után németből. —

A ki dolgát elejéről kezdi,
Ne higgyék, hogy munkája jó! —
Kapitányt kell előbb kinevezni,
Ahhoz készül aztán a hajó.

Mondhatom, no már az jó munkás volt,
Ké ez az okos gondolat:
Legelőbb négy patkót megkovaócsolt,
Aztán szerze hozzá — a lovat!

A Vaskapu megnyitása.

Debreczen, augusztus 6.

A kereskedelmi miniszter most küldötte szét a Vaskapu-csatorna ünnepélyes megnyitásának programját. Szeptember 26-án és 27-én fognak lefolyni e nagyszerű ünnepek, amelyeken a király, mint házigazda lánya vendégül a szerb és a román királyt. A felségeken kívül ott lesz a világ diplomáciájának képviselői: a millenniumi ünnepek országos keretéből ez nemzetközi ünnepséggé fogja kinőni magát, nagyjelentőségű és fontosaktussá, amely ezenkívül a gyönyörű látványosságok egész sorozatával szolgál a szerencsés résztvevőknek.

Az ünnepek hivatalos programját itt közöljük:

Szeptember 26-án szombaton.

3 óra délután Ő cs. és apost. kir. felsége külön udvari vonaton Orsovára érkezik. Ő felsége legmagasabb megérkezése előtt ugyanott egybegyűlnek

A cs. kir. közös, a cs. kir. osztrák és a magy. kir. miniszterek.

Az osztrák birodalmi tanács két házának mintegy 10—10 tagból álló küldöttségei.

A magyar országgyűlés két házának mintegy 25—25 tagból álló küldöttségei.

A bukaresti és belgrádi cs. és kir. követek, a belgrádi, turn-szeverini és galatzi cs. és kir. főkonzulok és az orsova i török császári konzuli ügynök.

A csanádi róm. kath. püspök, a temesvári görög-keleti szerb püspök, a karánsebesi gör.-keleti román püspök, a lugosi gör. kath. püspöki helynök, egyházmegyéik papságának képviselőivel.

A cs. és kir. közös hadsereg és a m. kir. honvédség tisztikara és katonai hivatalnokai.

A m. kir. kereskedelmi miniszterium képviselői és a magy. kir. vasúti és a hajózási főfelügyelőség közegei.

Krassó-Szörény vármegye és a szomszédos törvényhatóságok küldöttségei.

Az Orsova n székely m. kir. állami hatóságok és hivatalok, valamint a Vaskapu szabályozás művezetőségének és építési vállalatának képviselői.

Az orsovai főszolgabíró és Orsova nagyközség előjárója a községi képviselével.

A magyar folyam- és tengerhajózási vállalat, az első cs. és kir. szabadalmazott Dunagőzhajózási társaság, a magyar orsz. hajós-egylet, a délnémet gőzhajózási részvénytársaság, a szerb hajózási és a román monopól hajózási vállalat képviselői.

Ő cs. és apost. királyi Felsége a díszszavadat megsemmélni méltóztatik.

Krassó-Szörény vármegye főispánjának legalázatosabb üdvözlő beszéde.

Ő felsége legfelsőbb válasza.

Bevonulás kocsin Orsovára a magyar kir. erdészeti hivatal épületébe, hoi ő cs. és apost. királyi felsége legkegyelmesebben fogadni méltóztatik:

a diplomáciai testületet,
a cs. és kir. közös és a cs. kir. osztrák minisztereket;

a cs. és ktr. követeket;
a parlamentek elnökeit és küldöttségeit;
a püspököket egyházmegyéik lelkeszeivel;
a cs. és kir. közös hadsereg és a magyar kir. honvédség-tisztikarát és katonai hivatalnokait;

a cs. és kir. konzulokat;
a törvényhatóságok küldöttségeit és esetleg egyéb küldöttségeket;

a magyar kir. államhivatalok és helyi hatóságok vezetőit;

Orsova nagyközség képviselőit;
a különböző hajózási vállalatok képviselőit.

A legalázatosabb tisztelgések befejeztével ő cs. és apost. királyi felsége a magyar folyam- és tengerhajózási vállalatnak legfelsőbb tartózkodási helyéül kijelölt I. Ferencz József nevű hajójára visszavonulni méltóztatik.

(A távolság a pályaudvartól a hajó-állomásig 2 kilométer.)

Szeptember hónap 27-én (Vasárnap).

7 óra korreggel; Csendes mise az orsovai kath. templomban.

8 óra korreggel: Kocsizás a pályaudvarhoz. Itt fel van állítva egy dísz szatad zászlóval és zenével s ugyanott összegyűlekeztek mindazok, akik ő cs. és apostoli kir. Felsége szeptember hónap 26-ikán történt legmagasabb érkezése alkalmával jelen voltak.

8 óra 20 percz korreggel: Ő Felsége a szerb királynak legmagasabb megérkezése.

Fogadása ő cs. és apostoli kir. felsége által a pályaudvaron.

Megtekintése a felállított díszszáznak.

8 óra 50 percz korreggel: Kocsikázás az Orsova alatt horgonyzó gőzhajókhoz (800 méter.)

Ő cs. és apostoli királyi Felsége a román király és szerb király ő felségeikkel, továbbá az esetleg jelenlevő fenséges főherceg urakkal követte a legmagasabb és magas kíséretektől, a magyar folyam és tengersajózási részvénytársaság I. Ferencz József nevű gőzöse szállani méltóztatik.

Ugyanezen hajóra szállanak: a külföldi hatalmak képviselői és a meghívott külföldi követek, a közös külügyminiszter, az osztrák cs. kir. és a magyar kir. miniszterelnök, a magyar kir. kereskedelemügyi miniszter és a többi jelenlevő miniszterek, az osztrák és a magyar törvényhozások két házának elnökei, a csanádi, temesvári és karánsebesi püspök, a jelenlevő cs. és kir. tábornokok, továbbá a Vaskapu szabályozási munkálatok művezetőségének és építési vállalatának egy-egy szakközege, azonkívül azon urak, kik ő cs. és kir. Felsége által legkegyelmesebben külön meghivatnak.

1/2 10 óra délelőtt Ő cs. és kir. apost. kir. Felsége hajójának elindulás.

A vaskapui új hajózási csatorna torkolataig a művezetőség szolgálati gőzöse mint kalauzhajó megy előre, Ezt követi mindjárt az ő felségeket vivő hajó, mely után sorakoznak 10 percznyi időközökben a többi ünnepi résztvevőket és vendégeket vivő gőzösök.

(Menetidő a csatornáig 15 percz.)

A csatorna torkolata előtt a kalauzhajó visszamarad és az ő felségeket vivő hajó, miután a csatornán keresztül fesztett virágfüzere kötelet átszakította, mint első hatol be a csatornába.

Ezen pillanattól kezdve a csatornán való lefelé hajózás befejeztéig, az üdvöveseket tevő üteg ágyuzik.

Ez idő alatt a csanádi püspök a többi püspök segédete mellett rövid áldásmondással a csatornát bevezenteli.

Ő cs. és apostoli kir. felsége erre a csatornát megnyitottnak kijelenti és a mű sikerére rövid felköszöntőt mondani méltóztatik. — E célra ő cs. és apost. kir. felségének, valamint a román és szerb király ő felségeiknek, a m. kir. kereskedelmi miniszter külön ezen alkalomra készített és pezsgő borral töltött arany serlegeket nyújt át.

(A csatorna áthajózása lefelé menet 4 perczig tart.)

A csatorna áthajózása után a hajók visszafordulnak és ugyanabban a sorrendben, mint a csatornába hatolással a csatornában felfelé indulnak, miközben ő felségeik által a szabályozási munkálatokra vonatkozólag kívánt magyarázatok megadatnak.

(A hajó fordulása és a csatornán felfelé menet áthaladása körülbelül 20+30=50 perczig tart.)

A hajók a csatornán túl felhajóznak egész a Kazán-szoros felső végéig, hol ismét megfordulnak

(E menet tartama 2+1=3 óra.)

11 ó r a k o r : Menet közben villás-reggeli 3 cs. és apostoli királyi felsége hajóján.

2 ó r a k o r d é l u t á n : A hajó Orsován az indulás helyén kiköt. — Innen kocsizás az orsovai pályaudvarhoz.

F é l 3 - k o r d é l u t á n : Ö cs. és ap. kir. felsége, a román és szerb királyi felségeikkel, az esetleg jelenlevő fenséges főherceg urakkal és a legmagasabb és magas kiséretekkel külön udvari vonaton Herkulesfürdőbe mennek. — A többi meghívottak külön vonatokon követik.

3 ó r a d é l u t á n : Legmagasabb megérkezés a herkulesfürdői vasuti állomáson.

Itt egy diszszázad van felállítva zászlóval és zenével.

Fogadtatás a herkulesfürdői katonai és polgári helyi hatóságok által.

Kocsizás a Herkules fürdőbe. (Idő 20 perc.)

F é l 4 ó r a d é l u t á n : Legmagasabb megérkezés a Herkulesfürdőbe.

Ö felségeik a részökre előkészített szállásokra mennek.

6 ó r a e s t e : Legfelsőbb udvari ebéd a gyógyfürdő nagytermében.

8 ó r a k o r e s t e : Ö felségeik elutazása kocsin a herkulesfürdői vasuti állomáshoz.

F é l 9 ó r a e s t e : Ö felségeiknek elutazása egymásután induló külön vonatokon.

Közgazdaság

Az aratás. Mint lapunknak Püspök Ladányból írják, az ott szinte az aratási időszak terjedő száraz időjárás daczára is, a buza-ermés meglehetősen kedvezően ütött ki. Hanem az azóta még rombolóbb aszály hatása következtében egyéb növény a legsilányabb állapotban tengődik, a kerti veteményről áll szólni sem lehet, s a tengeri is ott áll, hogy már az özvívz sem segítene tan rajta; mindössze a répa tartja magát úgy a hogy. Még aggasztóbb a mindenféle házi állatok közt — talán a rendkívüli hőség miatt kiüttlött járvány. Százával hull az aprómarha a sertés, s még a szarvasmarha is meghozza a maga adóját. Ily körülmények közt bizony nem nagyon örülünk az ünnepi esztendőnek, s nem nagy bizalommal nézünk a bekövetkező teléle.

Olcsó hitel. A «Pénz és Föld» című szaklap Magyarország jelzálog és földbirtok forgalmának okszerű előmozdítására (Budapest) augusztus eisején megjelent számára igen érdekes és figyelemreméltó cikket közöl «Aratás végén» cím alatt, amelynek tartalma a földmivelő osztály sanyaru helyzetét tárgyalja, s a közép és kisbirtokosok pusztulásának okát az általános viszonyokon kívül főleg abban találja, hogy a birtokosok aratás végén kénytelenek az összes termésüket egyszerre és minden áron értékesíteni, hogy elvállalt és honpolgári kötelezettségüknek megfelelőhessenek. De a cikk nem elégszik meg a baj konstatálásával, hanem annak orvoslására megfelelő gyógyszer ajánl, t. i. hosszú lejáratú és előnyös feltételű törlesztéses jelzálog-kölcsönök igénybevételét. Ez az egyetlen módja a kölcsönnek, mely a földmivelés sajátos természetének leginkább megfelel, mely a földbirtokra nem megterhelés, hanem beruházás jellegével bír. Ilyen törlesztéses kölcsönöket gyorsan és lelkiismeretesen eszközöl ki az «Ingtatlan és jelzálog forgalmi intézet» (Budapest, IV. ker., Váci-körut 39. sz.) mely az érdeklődőknek minden ide vágó kérdésére a legnagyobb készséggel díjtalanul ad minden felvilágosítást.

Budapesti gabonatözsde

aug. 5.

A készárnyület hivatalos árjegyzései a következők

B u n a	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg
Bánsági ó	75	6.40—6.50	76	6.45—6.60
»	77	6.55—6.65	78	6.60—6.70
Tiszavidéki ó	75	6.45—6.55	76	6.50—6.65
»	77	6.60—6.70	78	6.65—6.75
Pestvidéki ó	75	6.40—6.50	76	6.40—6.60
»	77	6.55—6.65	78	6.60—6.70
Fehérmegyei ó	75	6.4—6.50	76	6.55—6.60
»	77	6.55—6.65	78	6.60—6.70
Bácskai ó	75	6.50—6.60	76	6.55—6.70
»	77	6.65—6.75	78	6.70—6.80
Észak magy	75	—	76	—
»	77	—	78	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilogramm.
Rozs elsőrendű uj	70—72	5.30—5.35
» másodrendű »	—	5.25—5.30
Árpa takarmánynak »	60—62	4.45—4.70
» égetni való —	62—64	0.00—0.00
» serfőzdei —	64—66	6.20—6.50
Zab — — — — uj	39—41	3.90—6.25
Tengeri bánsági — uj	—	3.55—3.60
» más nemű —	—	3.45—3.55
Repcze bánsági	—	9.50—10.10

Kőbányai sertés-piacz.

aug. 5.

Hizott sertés árak : 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként —400 klgon felüli sulyban —45 krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klgm sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 47-48 krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 klg. — sulyban 48—49 krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgmig terjedő sulyban) — 46—47 krig. 6. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 45 krtól 46 krig. Közép páronként 220 — 280 klgmig terjedő sulyban) 44 krig. Könnyű (páronként 220 klgmig terjedő sulyban 43—44 krig. Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgon felüli sulyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 200—260 kgr. sulyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként. 220 klgm. terjedő sulyban 44—45 krig. Sertés létszám 1896 évi aug. hó 3-ik napján volt készletben 6494 drb. 1896. aug. hó 4-ik napján felhajtott — drb. 1896 aug. 4-ik napján elszállított 100 drb. 1896. évi augusztus: hó 5-ik napjára maradt 6394. A hizottsertés üzletirányzata változatlan.

CSARNOK

Mullámok közt.

Regény két kötetben.

Irta : CSENGEY GUSZTÁV.

Második kötet. 132

A végzámadás.

(Folytatás.)

— Nix magyarul, Kossuth kutya! — orosz — vagy német — egy kicsit tud német, ezt szabad beszélni — vorwärts — marsch!

Szegény jó Várkonyi uram, hogy megdöbbsent, mikor a szobába léptek és megismerte kedves szeretett rokonait!

— Az Isten szerelméirei Beria — Gyulaéskám! — hogy kerültek ennek a medvének a körmei közé!?

— Jaj, jaj! szeretett édes rokonaim! — sopánkodók a jó asszonyosság is, — óh — óh — micsoda idők, micsoda gonosz idők!

Sirva borultak egymás nyakába, megölegették a két váratlanul érkezett rokont, cseppet sem törődve a kozákkal. Ez most már nem lármázott többé, hanem állt szép csendesen az ajtóban és megilletődve szemlélte az érzékeny jelenetet.

Az öreg Várkonyiban fölgerjedt a méltó harag és elkezdte keserűségében a menydörgős menykövel üttetni azt az átkozott kozákot, aki az ő kedves rokonait elfogta.

— No ne féljete! — mondá aztán — nem hagyjak elvinni, ha addig élek is. Ezt a jeges medvét elpusztítom, ha másként nem lehet, hát megverekszem vele és elküldöm páráját szent Miklóshoz!

— Nonono, uram bátyám — szólalt most meg a kozák, ismerős tiszta magyar hangon, az nem jó lesz, még korán lesz a szentekhez mennem.

A háziak bámulva fordultak a kozák felé, ki most hangosan föl kacagott.

— A manót! — kiáltott az öreg ur — hát ez magyar? — ki vagy?

— Édes kedves urambátyám, én vagyok Farkas, csakhogy medvébörben. Bocssáson meg a tréfiért, de nem épen ezél nélkül tettem.

— Jaj te csunya pára! hát így kell engem megijeszteni? Jöszte a szívemre! Átkozott kópé, de milyen jól játszott a szerepét! Ejnye, ejnye... hahaha!... Na ez aztán furcsa meglepetés!...

Olyan jó ízűen kacagtak mindnyájan ebben a sirmi való időben!

Behívták az ex-honvéd fiut is, az is kacagott velük. Csak Bertának nem volt nevetni való kedve.

— Farkas, Farkas! — mondá szemrehányóan — nekem nem tetszik a tréfa, hiszen az egész falut föllármáztad, olyan éktelen dörmögést vittél véghez.

— Épen azt akartam. A kik oda kinn, ébren voltak, hallották, hogy kozák jött ebbe a házba, már most félelmében senki sem meri kidugni fejét a házból. Ha pedig valahol ellenség lappang, az nyugodtan fekszik le, mert nekik a kozák jó barát, azt nem fogják gyanusan szaglászni.

E közben letelepültek mindnyájan az asztal körül. A megkezdett vacsora még nem hült el, s volt annyi, hogy a vendégeknek is jutott.

Farkas jó étvágygyal evett, aztán elbeszélte sorsukat, mit a háziak a legnagyobb érdekléssel hallgattak. A Mártonfy-ház veszedelmét már jóval előbb megtudták s megsiratták, Farkas tehát csapata felosztásánál kezdte elbeszélését. Mikor a kozákokkal való tusáját beszélte el, az ifju Várkonyi szemei villogtak. Neki is volt efféle dolga a kozákokkal, mikor menekült. Hiszen akkoriban minden egyes magyar családnak élete egy-egy regény, egy-egy hősköltemény volt.

Alig végezte el azonban kalandjának elbeszélését az ifju Várkonyi, mikor a kapun újra dörmögöltek.

Már most az átkozák is megdöbbsent. Ki lehet oda kinn, a ki ilyen hangosan jelenti magát?

Az öreg ur fiával együtt kisetett. Néhány pillanat múlva lélekszakadva rohant be a fiu.

— Rejtsétek el magatokat! vértess lovasok vannak itt, azok közül, kik már néhány nap óta helységünk körül czirkálnak s ma falunkba is bejöttek körültekinteni.

(Folyt köv.)

VASUTI MENETREND.

1896. május hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul.

Budapest-Nagyvárad felé személyvonat	reggel 4 ó
Budapest-felé gyorsvonat	reggel 8 ó. 40 p.
Budapest-Nagyvárad felé	délután 12 ó. 36 p.
	este 10 ó. 31 p.
P-Ladány-Nagyvárad felé ¹⁾	délután 3 ó. 48 p.
	este 12 ó.
Csak P-Ladányig vegyes vonat.	este 8 ó. 15 p.
Szatmár-M.-Sziget felé	délután 4 ó. 07 p.
Szatmár-M.-Sziget felé	este 8 ó. — p.
	éjjel 3 ó. 05 p.
Csak Szatmár	reggel 5 ó. 30 p.
Miskolcz-Kassa felé ²⁾	reggel 8 ó. 25 p.
Miskolcz-Kassa felé ³⁾	este 8 ó. 05 p.
Szerencs-S.-A.-U.—Kassa felé d. u.	4 ó. 02 p.
H.-Böszörmény-B.-Szt.-M. felé máv-ról	reggel 5 ó. 28 p.
	vásártérről 5 ó. 51 p.
	máv-ról 3 ó. 57 p.
	vásártérről 4 ó. 10 p.
F.-Abony felé máv-ról	reggel 4 ó. 42 p.
	vásártérről 5 ó. 00 p.
Ohat-Köcs-Polgár felé máv-ról d. u.	4 ó. 12 p.
	vásártérről d. u. 4 ó. 24 p.
Derecske-Nagy-Léta felé	8 ó. r. 35 p. és d. u. 4 ó. 17 p.

Budapestre érkezik:

a reggel 4 ó. indul személyvonat délből 12 órakor.
a reggel 8 ó. 40 p.-kor ind. gy. v. délután 1 ó. 50 p.
a déli 12 ó. 36 p. sz. v. este 8 ó. 10 d.
az este 10 ó. 31 p. reggel 5 ó. 45 p.

Budapestről—Debreczenbe indul:

a d. u. 3 ó. 47 p.-kor érk. személy v. reggel 9 ó. 40 p.
az este 7 ó. 09 p. érk. Gyors-vonat d. u. 2 ó. 15 p.
az éjjel 2 ó. 40 p. Személy-vonat este 7 ó. 05 p.
az 2 ó. 40 p. sz. v. (Püspökladányig
gy. v. átszállással) este 9 ó. 15 p.
A reggel 7 ó. 20 p.-kor érk. személyv. este 11 ó.

Debreczenre érkezik:

Budapest-Nagyárad felől délután 5 ó. 47 p.
gyorsvonat este 7 ó. 09 p.
reggel 2 ó. 40 p.
N-Várad-P. Ladány reggel 6 ó. 12 p.
M-Sziget-Szatmár felől reggel 7 ó. 30 p.
délután 12 ó. 16 p.
este 10 ó. 16 p.
Csak Szatmárról este 6 ó. 58 p.
Kassa-Miskolc felől reggel 8 ó. 07 p.
Kassa-S.-A-Ujhel-Szerencs felől déli 12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolc felől este 7 ó. 50 p.
B-Sz-M-H-Böször. felől vasártérre reggel 8 ó. 09 p.
máv-ra 8 ó. 17 p.
vasártérre este 6 ó. 40 p.
máv-ra este 6 ó. 49 p.
F-Abony felől vasártérre délután 5 ó. 23 p.
m. á. v.-hoz 5 ó. 32 p.
Óhat-Köcs-Polgár vasártérre reggel 7 ó. 50 p.
m. á. v.-hoz 8 ó. p.
Erecske-Nagy-Léta felől r. 7. ó. 25 p., d. u. 3 ó. 18 p.

¹⁾ P-Ladánytól gyorsvonat.

²⁾ Közvetlen kocsi Miskolcra át Budapestre.

³⁾ Közvetlen kocsi Bp-ről Miskolcra.

Kék kő, (rézgálicz)

I-a kék uszó kenőcs, Carbolineum, mindenféle festékárú, szobapadló-lakk, olaj, firnisz, halzsír és petroleum — 5 literenként házhoz szállítva — **igen jutányos áron kaphatók**

TÉREY JÓZSEF üzletében

Nagy-Hatvan-u. 1098. sz. (Hecetfelder ház.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, — hogy nálam a

gépezéshez és gazdasághoz

tartozó tárgyakat — legolcsóbban — beszerezheti.

Ennélfogva van szerencsém ajánlani:

1 kő gépolajat 32 és 34 kr.
1 » dohányzsineg (I-II) 60 — 58 »
100 darab zsákspárga 14
1 db bornyomó-zsák 140 cm 1.—
1 » » 150 » 1.20

és a szoba-padló mázolásához szükséges **Linoleumot** kilóját 1 kiló bádogdobozba 1 frtért, továbbá minden **fűszerszakmához tartozó cukor-, kávé-, tea-, rum-, csokoládé-, gyertyaárukat** a legjobb minőségben és a legolcsóbb napi árban.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

Jánossy Béla.

Debreczen, Kenyér-piacz.

Az első magyar gazdasági gépgyár részvény-társulat

— BUDAPESTRŐL —

tudatja a n. é. gazdaközönséggel, hogy **augusztus 8-án d. e. 9 órakor tek. Hutflész Kázmér ur** osztásu tanyáján egy legújabb szerkezetű 8 lóerejű vasrá-

más gőzeséplőgéppel

cséplési próbát

fog tartani, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja.

HOFFMANN és TÁRSA

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben.

mindenféle

ügyvédi, bírósági és végrehajtói

nyomtatványok

a következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

100 iv	Árverési jegyzőkönyv	—	—	—	70	kr.
100 „	200 pld Árverési hirdetmény	—	—	—	70	„
100 „	200 „ Rendelvény	—	—	—	70	„
100 „	Biztosítási végrehajtási jegyzőkönyv	—	—	—	70	„
100 „	Kielégítési végrehajtási jegyzőkönyv	—	—	—	70	„
100 „	200 pld Nem szorgalmazás	—	—	—	70	„
100 „	400 „ Kézbiztatósi iv	—	—	—	70	„
100 „	200 „ Igény felhívás	—	—	—	70	„
100 „	Végrehajtási jegyzőkönyv	—	—	—	70	„
100 „	200 pld Értesítvény haszonbérletéről	—	—	—	70	„
100 „	200 „ Értesítvény	—	—	—	70	„
	stb., stb., stb.					

Raktáron nem lévő nyomtatványokat hasonló olcsó árban készítünk el.

Irodai papírok

rendkívüli olcsó árban kaphatók:

Kilog.	Nagyság	100		500	
		iv	iv	iv	iv
		kr.	frt	kr.	frt
7/10	10 Finom simított fogalmazó papír, középerős	34+42	24	1.20	
7/10	12 Finom simított fogalmazó papír, erős	34+42	29	1.44	
E ₆ gs.	10 Finom kék simított fogalmazó papír, középerős	34+42	31	1.55	
E ₆ gs.	12 Finom kék simított fogalmazó papír, erős	34+42	40	2.—	
3/10	10 Finom simított fehér irodai papír, középerős	34+42	40	2.—	
3/10	12 Finom simított fehér irodai papír, erős	34+42	48	2.40	
3/10	14 Finom simított fehér irodai papír, igen erős	34+42	56	2.80	
3/10	16 Finom simított fehér irodai p-pír, vastag	34+42	68	3.40	
1/10	16 Legfinomabb fehér minister-papír	34+42	90	4.50	
	stb., stb., stb.				

Ezenkívül minden más alaku és minőségű papírok hasonló olcsó árak mellett kaphatók

Nagy raktár árasztása
vegült
b e f ö t t e s
ugorkás üveget
leszállított áron ajánlok
Lám Sándor
Debreczen
üveg és porcelán kereskedő
piacz és hatvan-utca
sarkán

Egy darab légyfogó üveg 5 kr.

Eladó debreczeni ház.

A kis mester-utca 1172 sz. ház **8250** ö. ö. ondódi földjével együtt **eladó.**

Levélileg értekezhetni Galgóczy János gazdatiszttel (Szabolcs megye.) Kisvárdán, Rabczky tanyán.

Eladó szőlő.

300 ö. ö. szőlő a Széchényi-kertben hozzávaló luczernával, a szőlőben nagyon sok gyümölcsfák vannak **eladó**. Értekezhetni Géder István tulajdonossal a helyszínén, szemben a tóczoskerttel.